

Fabra, codificador jove

Fabra estudia a Barcelona la carrera d'enginyer industrial i n'obté el títol corresponent (1886-1890). Requisit indispensable per accedir anys després (1902) a la càtedra de Química de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Bilbao.

Les seves universitats altres, però, són, primerament, la tertúlia-revista-editorial de *L'Avenç*, on s'incorpora el 1890; i, segonament, l'Ateneu Barcelonès, on ingressa el 1894.

Des de la primera d'aquelles plataformes, passa a encapçalar la campanya per la reforma lingüística i a publicar-hi les seves dues primeres aportacions gramaticals: l'*Ensayo de gramática de catalán moderno* (1891) i la *Contribució a la gramàtica de la llengua catalana* (1898).

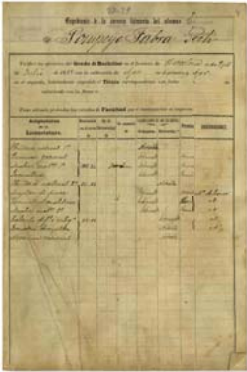
En paral·lel, és a la llavors ben nodrida biblioteca de l'entitat ateneística on pervé a coneixement aprofundit de la lingüística internacional coetània. Consolidant així la seva formació positivista com a *Junggrammatiker* (o neogramàtic), o sigui, com a lingüista descriptiu.

De la qual constitueix el màxim exponent la seva *Gramàtica de la llengua catalana* (1912). Síntesi superadora de les opcions medievalitzants de la Renaixença:

“avui ja estem lluny de creure que tot arcaisme, pel sol fet d'ésser un arcaisme, és admissible” (OC, vol. 7, p. 905).

Però també de les col·loquialment degradades:

“Si haguéssim basat la llengua literària en la que es parlava, escriuríem ara en un dialecte del castellà, un català de municipal” (OC, vol. 9, p. 352).

Expedient acadèmic universitari de Pompeu Fabra (1884). Arxius Històric, UB

Amb vista tot plegat a la creació d' “una llengua culta i nacional [...] apta per a tothom” (OC, vol. 9, p. 719).

Cosa per a la qual convé:

“Estudiar la filologia tal com cal, d'una manera científica —ja que no hi ha altra manera de fer-ho bé—, és una aventura intel·lectual extraordinària i produeix les més pures emocions” (OC, vol. 9, p. 722).

Ensayo de gramática de catalán moderno, Barcelona, L'Avenç, 1891. CRAI Biblioteca de Lletres, UB
Gramática de la lengua catalana, Barcelona, L'Avenç, 1912. CRAI Biblioteca de Lletres, UB

Retrat de Pompeu Fabra, dibuix de Ramon Casas (anterior a 1899). Museu Nacional d'Art de Catalunya

